

2014

CODE : 004

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य क्षमता चाचणी

एकूण प्रश्न : 100

एकूण गुण : 100

वेळ : 1 (एक) तास

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

परीक्षा-क्रमांक	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	↑ केंद्राची संकेताक्षरे				↑ शेवटचा अंक					

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छयांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

(ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून घ्यावा.

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांचा गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

1. मार्च 2014 मध्ये मलेशियाचे कोणते विमान बेपत्ता झाले ?

- (1) एम.ए. - 21   (2) एच.एम. - 270   (3) एम.एल. - 270   (4) एम.एच. - 370

Which Malaysian Flight got disappeared in March 2014 ?

- (1) MA - 21   (2) HM - 270   (3) ML - 270   (4) MH - 370

2. 2013 मध्ये इंटरनेटचा वापर करणाऱ्या देशांमध्ये भारताचे स्थान कोणते ?

- (1) 6 वे   (2) 5 वे   (3) 4 थे   (4) 3 रे

Where did India stand in the World in the Internet use in 2013 ?

- (1) 6th   (2) 5th   (3) 4th   (4) 3rd

3. 'द टाइम्स ऑफ इंडिया' बाबत खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर नाही ?

- (1) 175 वा वर्धापन दिन नुकताच साजरा करण्यात आला.
 (2) वर्धापन दिन 12 नोव्हेंबर, 2012 रोजी साजरा करण्यात आला.
 (3) स्मृत्यर्थ 5 रुपयांच्या टपाल तिकीटाचे अनावरण भारताचे राष्ट्रपती प्रणव मुखर्जी यांच्या हस्ते करण्यात आले.
 (4) "175 वर्षांचे जुने नव्हे तर 175 वर्षांचे तरुण", विनीत जैन [द टाइम्स ग्रुपचे मॅनेजिंग डायरेक्टर] यांनी तेव्हा म्हंटले.

Which of the following statements is not correct about 'The Times of India' ?

- (1) 175th anniversary was celebrated recently.
 (2) The anniversary was celebrated on 12th November, 2012.
 (3) The commemorative stamp of Rs. 5 was released by Pranab Mukherjee, the President of India.
 (4) "Not 175 years old but 175 years young", said Vineet Jain {The Times Group Managing Director}

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

4. सर्वोच्च न्यायालयाच्या मुख्य न्यायाधीशांबाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

- न्यायमूर्ती राजेंद्रमल लोढा यांची नुकतीच भारताचे मुख्य न्यायाधीश म्हणून नेमणूक झाली आहे.
- ते सर्वोच्च न्यायालयाचे 40 वे सरन्यायाधीश आहेत.
- ते जानेवारी 1994 मध्ये राजस्थान उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश बनले होते.
- ते मे 2008 मध्ये दिल्ली उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश बनले.

पर्यायी उत्तरे :

- विधान (a) आणि (b) बरोबर, (c) आणि (d) चुकीचे.
- विधान (a) आणि (b) चुकीचे, (c) आणि (d) बरोबर.
- विधान (a) आणि (d) बरोबर, (b) आणि (c) चुकीचे.
- विधान (a) आणि (c) बरोबर, (b) आणि (d) चुकीचे.

Consider the following statements with regard to the Chief Justice of India :

- Justice Rajendramal Lodha has been appointed as CJI recently.
- He is the 40th CJI of Supreme Court.
- He became a judge of Rajasthan High Court in Jan. 1994.
- He became the Chief Justice of the Delhi High Court in May 2008.

Answer Options :

- Statement (a) and (b) are correct, (c) and (d) are false.
- Statement (a) and (b) are false, (c) and (d) are correct.
- Statement (a) and (d) are correct, (b) and (c) are false.
- Statement (a) and (c) are correct, (b) and (d) are false.

5. खालील विधाने विचारात घ्या :

- केन्द्रीय मंत्रिमंडळाने फेब्रुवारी 2014 मध्ये समान संधी आयोगाच्या स्थापनेस मान्यता दिली.
- समान संधी आयोगाचा प्रस्ताव केन्द्रीय मंत्रालयाने सच्चर समितीच्या शिफारशीनुसार तयार केला आहे.
- समान संधी आयोग 5 सदस्यांचा असून त्याच्या प्रमुखपदी सर्वोच्च न्यायालयाचे निवृत्त न्यायाधीश असतील. वरील विधानांपैकी कोणते बरोबर आहेत ?

- (1) (a), (c)   (2) (a), (b)   (3) (b), (c)   (4) वरील सर्व

Consider the following statements :

- Union Cabinet in Feb. 2014 approved the setting up of an Equal Opportunities Commission (EOC).
- The proposal for EOC was made by the Union Ministry on the recommendations of Suchar Committee.
- The EOC is a five member body and will be headed by a retired Judge of the Supreme Court.

Which of the above statements are correct ?

- (1) (a), (c)   (2) (a), (b)   (3) (b), (c)   (4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

6. लैंगिक छळ प्रतिबंधक विधेयकाबाबत खालील विधाने विचारात घ्या.
- राज्यसभेने ते सर्वसंमतीने मंजूर केले होते.
  - राज्यसभेने ते प्रचंड बहुमताने मंजूर केले होते.
  - खाजगी क्षेत्र वगळता संघटित आणि असंघटित क्षेत्रातील महिलांना संरक्षण दिले गेले.
  - तक्रार निवारणासाठी अंतर्गत यंत्रणा निर्माण करणे आवश्यक आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) आणि (c) बरोबर
- (2) (b) आणि (d) बरोबर
- (3) (b) आणि (c) बरोबर
- (4) (a) आणि (d) बरोबर

Consider the following statements regarding the Bill to prevent sexual harassment :

- It was approved unanimously in the Rajya Sabha.
- It was approved by a huge majority in the Rajya Sabha.
- It seeks to provide protection to women in unorganised and organised sectors excluding the private sector.
- It makes mandatory to have internal redressal mechanism for complaints.

Answer Options :

- (1) (a) and (c) correct
- (2) (b) and (d) correct
- (3) (b) and (c) correct
- (4) (a) and (d) correct

7. भारतातील पहिली मोनोरेल चालविणारी महिला कोण ?

- (1) जुईली भंडारे
- (2) अमृता मल्होत्रा
- (3) लक्ष्मी जोसेफ
- (4) मोनिका पटेल

Who is the first woman to drive Monorail in India ?

- (1) Juilee Bhandare
- (2) Amruta Malhotra
- (3) Laxmi Joseph
- (4) Monika Patel

8. 2013 चा मराठी साहित्य अकादमी पुरस्कार कुणाला प्राप्त झाला ?

- (1) वसंत आबाजी डहाके
- (2) नामदेव कांबळे
- (3) मारुती चित्तमपल्ली
- (4) सतिश कळसेकर

Who won the Sahitya Academy Award for Marathi in 2013 ?

- (1) Vasant Aabaji Dahake
- (2) Namdeo Kamble
- (3) Maruti Chitampali
- (4) Satish Kalsekar

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

9. मंत्रिमंडळाच्या आर्थिक व्यवहार समितीने जानेवारी मध्ये कमी उत्पन्न असलेल्या चार राज्यांसाठी ग्रामीण पाणी पुरवठा व निःस्सारण प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीसाठी सहमती दर्शविली ती राज्ये म्हणजे :

(a) आसाम (b) बिहार (c) झारखंड

चौथे राज्य कोणते ?

(1) छत्तीसगड (2) उत्तर प्रदेश
(3) उत्तराखंड (4) मध्य प्रदेश

The Cabinet Committee on Economic Affairs (CCEA) in January gave its nod for the implementation of the Rural Water Supply and Sanitation Project for four Low Income States i.e.

(a) Assam (b) Bihar (c) Jharkhand

Which is the fourth state ?

(1) Chattisgarh (2) Uttar Pradesh
(3) Uttarakhand (4) Madhya Pradesh

10. आय.सी.सी. वर्ल्ड कप 20 - 20 बाबत जोड्या लावा.

वर्ष	विजेता	उपविजेता
(a) 2007	भारत	(i) श्रीलंका
(b) 2010	इंग्लंड	(ii) पाकिस्तान
(c) 2012	वेस्ट इंडीज	(iii) ऑस्ट्रेलिया
(d) 2014	श्रीलंका	(iv) भारत

पर्यायी उत्तरे :

(a) (b) (c) (d)
(1) (ii) (iii) (i) (iv)
(2) (iii) (ii) (i) (iv)
(3) (i) (ii) (iv) (iii)
(4) (ii) (i) (iii) (iv)

Match the pairs with regard to ICC World Twenty-20 Cup.

Year	Winner	Runner-up
(a) 2007	India	(i) Sri Lanka
(b) 2010	England	(ii) Pakistan
(c) 2012	West Indies	(iii) Australia
(d) 2014	Sri Lanka	(iv) India

Answer options :

(a) (b) (c) (d)
(1) (ii) (iii) (i) (iv)
(2) (iii) (ii) (i) (iv)
(3) (i) (ii) (iv) (iii)
(4) (ii) (i) (iii) (iv)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

11. 'चोगम' [CHOGM] 2013 बाबतीत खालील विधाने विचारात घ्या.

- नोव्हेंबर 2013 मध्ये कोलंबो येथे झाले.
- भारताचे पंतप्रधान हजर नव्हते.
- कॅनडा व मॉरिशसच्या नेत्यांनी बहिष्कार घातला.
- 53 शासनाच्या प्रमुखांपैकी फक्त 27 हजर.
- राष्ट्रकुलाच्या प्रमुख राणी एलिझाबेथ - II या हजर होत्या.
- मलेशियाची 'चोगम - 2015' साठी यजमान म्हणून निवड झाली.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने चुकीचे आहे/आहेत ?

- (1) (b) फक्त   (2) (a) आणि (c)   (3) (d) आणि (e)   (4) (e) आणि (f)

Consider the following statements regarding 'CHOGM - 2013' :

- Held at Colombo in Nov. 2013.
- P.M. of India was not present.
- Leaders of Canada and Mauritius boycotted.
- Out of 53 heads of the Govt. only 27 attended.
- Queen Elizabeth-II the head of Commonwealth attended.
- Malaysia is chosen as the host for CHOGM - 2015.

Which of the above statements is/are **not correct** ?

- (1) (b) only   (2) (a) and (c)   (3) (d) and (e)   (4) (e) and (f)

12. 'अंडरनिथ दी सदरन क्रॉस' हे प्रसिद्ध आत्मचरित्र कोणत्या खेळाडूचे आहे ?

- महेंद्र सिंग धोनी   (2) रिकी पॉटिंग
- कपिल देव   (4) मायकेल हसी

Which player has written the famous autobiography 'Underneath the Southern Cross' ?

- Mahendra Singh Dhoni   (2) Ricky Ponting
- Kapil Dev   (4) Michael Hussey

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

13. खालील विधाने विचारात घ्या :

- (a) अग्नी - IV या आण्विक क्षमता असलेल्या क्षेपणास्त्राची भारताने यशस्वी चाचणी केली आहे.
 (b) अग्नी - IV चा मारक टप्पा 3000 किलो मीटर आहे.
 (c) 20 मीटर उंचीचे क्षेपणास्त्र असून वजन 17 टन आहे.

वरीलपैकी कोणती विधाने सत्य आहेत ?

- (1) (a) आणि (b)   (2) (b) आणि (c)   (3) (a) आणि (c)   (4) (a), (b) आणि (c)

Consider the following statements :

- (a) India successfully test fired its nuclear capable strategic missile Agni - IV.
 (b) Agni - IV has a strike range of about 3000 km.
 (c) The 20 metre tall missile weighs 17 tonnes.

Which of the above are true ?

- (1) (a) and (b)   (2) (b) and (c)   (3) (a) and (c)   (4) (a), (b) and (c)

14. आर.बी.आय. (RBI) च्या डेप्युटी गव्हर्नर बाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

- (a) आर. गांधी यांची नुकतीच आर.बी.आय. च्या डेप्युटी गव्हर्नर पदी नेमणूक झाली आहे.
 (b) त्यांची नेमणूक पाच वर्षासाठी आहे.
 (c) ते नामांकित बँकर आहेत.
 (d) ते अर्थतज्ञ आहेत.
 (e) आनंद सिन्हा यांच्या जागी ते नेमले गेलेत.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) विधाने (a), (b), (c) बरोबर, (d), (e) चुकीचे
 (2) विधाने (a), (b), (d) बरोबर, (c), (e) चुकीचे
 (3) विधाने (b), (c), (e) बरोबर, (a), (d) चुकीचे
 (4) विधाने (a), (c), (e) बरोबर, (b), (d) चुकीचे

Consider the following statements regarding Deputy Governor of RBI :

- (a) R. Gandhi has been appointed as the Dy. Governor of RBI recently.
 (b) His appointment is for a term of 5 years.
 (c) He is a noted banker.
 (d) He is an economist.
 (e) He replaced Anand Sinha.

Answer Options :

- (1) Statements (a), (b), (c) correct, (d), (e) false
 (2) Statements (a), (b), (d) correct, (c), (e) false
 (3) Statements (b), (c), (e) correct, (a), (d) false
 (4) Statements (a), (c), (e) correct, (b), (d) false

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

15. योग्य जोड्या जुळवा :

(a) हवाईदल प्रमुख	(i) बिक्रम सिंग
(b) नौदल प्रमुख	(ii) अरुप राहा
(c) भूसेनादल प्रमुख	(iii) रॉबिन के. धवन
(d) भारतीय तटरक्षक दल महासंचालक	(iv) अनुराग गोपालन तापलीलाल

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)

Match the following :

(a) Chief of Air Staff	(i) Bikram Singh
(b) Chief of Naval Staff	(ii) Arup Raha
(c) Chief of Army Staff	(iii) Robin K. Dhawan
(d) Director General of Indian Coast Guard	(iv) Anurag Gopalan Taplilal

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)

16. राजकुमारी अमृत कौर ह्या कोणत्या मतदार संघातून संविधान सभेवर निवडून आल्या होत्या ?

(1) बिहार	(2) केंद्रीय प्रांत	(3) बाँम्बे	(4) पंजाब

From which of the following provinces Rajkumari Amrit Kaur was elected on the Constituent Assembly ?

(1) Bihar	(2) Central Provinces	(3) Bombay	(4) Punjab

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

17. महाराष्ट्रातील बहुतांश खेड्यात ग्रामसभा यशस्वी न होण्याची कारणे कोणती ?

- (1) सरपंचाची उदासीनता
- (2) ग्रामपंचायत सदस्यांची अनिच्छा
- (3) लोकांची निरक्षरता
- (4) वरील सर्व

Which of the following main causes is/are responsible for unsuccessful Gram Sabha in the Villages of Maharashtra ?

- (1) Lack of interest on the part of Sarpanch
- (2) Unwillingness of the members of Gram Panchayat
- (3) Illiteracy of People
- (4) All the above

18. पंचायत-राज योजनेचा सर्वप्रथम स्वीकार भारतात कोणत्या दोन राज्यांनी केला ?

(1) राजस्थान आणि महाराष्ट्र	(2) राजस्थान आणि आंध्र प्रदेश
(3) राजस्थान आणि कर्नाटक	(4) राजस्थान आणि मध्य प्रदेश

Which are the first two states to implement the scheme of Panchayat - Raj in India ?

(1) Rajasthan and Maharastra	(2) Rajasthan and Andhra Pradesh
(3) Rajasthan and Karnataka	(4) Rajasthan and Madhya Pradesh

19. पंचायत-राज प्रोत्साहन आणि उत्तरदायित्व योजनेअंतर्गत - 2013 ला प्रथम क्रमांकाचा 'क्युमुल्येटीव्ह स्ट्रेंगथेनिंग इंडेक्स अवॉर्ड' कोणत्या राज्याला प्राप्त झाला ?

(1) कर्नाटक	(2) केरळ	(3) त्रिपुरा	(4) महाराष्ट्र

In 2013 which of the following states stood first and got awarded under the Panchayat 'Empowerment and accountability incentive scheme as such the "Cumulative Strengthening Index Award".

(1) Karnataka	(2) Kerala	(3) Tripura	(4) Maharashtra

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

20. खालील विधानांचा विचार करा :

- (a) महाराष्ट्रातील ग्रामपंचायत सरपंच पदाचा कार्यकाल 5 वर्षांचा असतो.
 (b) महाराष्ट्रातील ग्रामपंचायत उपसरपंच पदास आरक्षण असते.

वरीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

- (1) दोन्ही बरोबर (2) फक्त (a)
 (3) दोन्ही चूक (4) फक्त (b)

Consider the following statements :

- (a) The tenure of Sarpanch of Maharashtra Gram Panchayat is of five years.
 (b) There is reservation for the post of Deputy Sarpanch of Gram Panchayat in Maharashtra.

Which of the above statements is correct ?

- (1) Both are correct (2) Only (a)
 (3) Both are incorrect (4) Only (b)

21. राज्यपालाचे कार्य व अधिकार यासंबंधी खालीलपैकी कोणते विधान चुकीचे आहे.

- (1) राज्यपाल राज्य शासनाचा कार्यकारी प्रमुख असतो.
 (2) राज्यपाल राज्यातील विद्यापीठांचा कुलपती असतो.
 (3) मुख्यमंत्र्याच्या सल्ल्याप्रमाणे राज्यपाल कोणत्याही मंत्र्याला पदच्युत करू शकतो.
 (4) राज्यपालाला उच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीशांची नेमणूक करण्याचा अधिकार आहे.

Identify the **wrong** statement from amongst the following about the functions of the Governor.

- (1) Governor is the executive head of the State Govt.
 (2) Governor acts as the Chancellor of State Universities.
 (3) Governor may dismiss any minister on the advice of the Chief Minister.
 (4) Governor is the appointing authority of High Court Judges.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

22. महाराष्ट्र शासनाने 1984, या वर्षी कशासाठी, प्राचार्य पी.बी. पाटील समिती नेमली होती ?

- (1) प्रशासकीय सुधारणा आयोगाच्या शिफारशींचा अभ्यास करण्यासाठी.
- (2) ग्रामपंचायतीच्या प्रशासकीय व आर्थिक बाबी संबंधी.
- (3) नगरपरिषदा व महानगर पालिका यांच्या जकाती विषयी
- (4) जिल्हा परिषदेच्या निवडणूक सुधारणां विषयी

In 1984, for what purpose Government of Maharashtra appointed 'Principal P.B. Patil Committee' ?

- (1) To study recommendations of Administrative Commission.
- (2) Administrative and Financial matters of Gram Panchayat.
- (3) Octroi of Municipal Council and Municipal Corporations.
- (4) Election reforms of Zilla Parishad.

23. 9 डिसेंबर 1946 रोजी दिल्ली येथे घटना समितीची पहिली बैठक घेण्यात आली. या समितीचे तात्पुरते अध्यक्ष म्हणून पुढीलपैकी कोणत्या व्यक्तने कामकाज पाहिले ?

(1) डॉ. बी.आर. आंबेडकर	(2) डॉ. राजेंद्र प्रसाद
(3) डॉ. सच्चिदानंद सिन्हा	(4) पंडित जवाहरलाल नेहरू

Who worked as a temporary President of the Committee on Constitution on 9th December 1946 at Delhi ?

(1) Dr. B.R. Ambedkar	(2) Dr. Rajendra Prasad
(3) Dr. Sacchidanand Shinha	(4) Pandit Jawaharlal Nehru

24. भारतीय नागरिकत्व रद्द करण्यासंबंधातील खालीलपैकी कोणते विधान सत्य नाही ?

- (1) फसवणूक करून, खोटी माहिती दर्शवून किंवा वस्तुस्थिती लपवून नागरिकत्व मिळवले असेल.
- (2) कृतीतून वा भाषणातून राज्य घटनेशी बेइमानी किंवा द्रोह केला असेल.
- (3) भारताशी शत्रुत्व किंवा युद्ध करणाऱ्या राष्ट्राला मदत केली असेल.
- (4) भारताबाहेर सलग पाच वर्षे वास्तव्य केल्यास.

Which of the following statements about the deprivation of Indian citizenship is not true ?

- (1) Have obtained citizenship by means of fraud, false representation or by concealment of any material fact.
- (2) Disloyalty or disaffection towards the constitution shown by an act or speech.
- (3) Assisting an enemy country with whom India is at war.
- (4) Continuous residence outside India for five years.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

25. योग्य जोड्या जुळवा :

(a) सरपंच	(i) ग्रामपंचायती संघटन
(b) कलम 40	(ii) ग्रामसभेची व्याख्या
(c) कलम 243	(iii) ग्रामसभेचा अध्यक्ष
(d) उपसरपंच	(iv) सरपंचाच्या अनुपस्थितीत ग्रामपंचायत बैठकीचा अध्यक्ष

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(2)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(3)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

Match the following :

(a) Sarpanch	(i) To organize Gram Panchayat
(b) Article 40	(ii) Definition of Gramsabha
(c) Article 243	(iii) Chairman of Gramsabha
(d) Up-sarpanch	(iv) In the absence of Sarpanch presides over the Gram Panchayat meetings as a Chairman

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(2)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(3)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

26. 1920 मध्ये भारतात कापड गिरणी क्षेत्रात स्त्री कामगारांची टक्केवारी किती होती ?

(1) 12%	(2) 15%	(3) 20%	(4) 5.5%

In 1920 what was the percentage of women workers in cotton textile mills in India ?

(1) 12%	(2) 15%	(3) 20%	(4) 5.5%

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

27. राष्ट्रीय काँग्रेसच्या स्थापनेत महाराष्ट्रातील कोणत्या नेत्यांचा सहभाग होता ?

(a) गोपाळकृष्ण गोखले	(b) गंगारामभाऊ मस्के
(c) गोपाळ गणेश आगरकर	(d) फिरोजशाह मेहता

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) व (b) बरोबर	(2) (b) व (c) चूक
(3) (a), (b) आणि (d) बरोबर	(4) (a), (b), (c), (d)

Who contributed towards establishment of the National Congress from Maharashtra ?

(a) Gopalkrishna Gokhale	(b) Gangarambhai Maske
(c) Gopal Ganesh Agarkar	(d) Phiroz Shah Mehta

Answer options :

(1) (a) and (b) correct	(2) (b) and (c) false
(3) (a), (b) and (d) correct	(4) (a), (b), (c), (d)

28. ब्रिटिशांनी भारतात ताग उद्योग सुरू केल्याचा कारण :

(a) त्यांना ताग उद्योगाबद्दल आकर्षण होते.
(b) भारतीय उद्योगधंद्यांचा विकास करणे.
(c) भारतीयांना रोजगार मिळवून देणे.
(d) वाढती मागणी होती व अधिक नफा मिळवणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) फक्त
(2) (a) आणि (b) फक्त
(3) (a), (b) आणि (c) फक्त
(4) (a) आणि (d) फक्त

The British started the Jute Industry in India, because :

(a) They had attraction for the Jute Industry.
(b) To develop the Indian Industry.
(c) To generate employment for the Indians.
(d) There was an increase in the demand and to earn more profits.

Answer options :

(1) (a) only
(2) (a) and (b) only
(3) (a), (b) and (c) only
(4) (a) and (d) only

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

29. भारतात ब्रिटिशांनी संपत्तीची जी लुट केली त्याबद्दल ब्रिटिश इस्ट इंडिया कंपनीच्या संचालकांना 'भारतात लुटारुंची नियुक्ती करणारे प्राधीकरण' असे कोणी म्हंटले ?

(1) दादाभाई नौरोजी	(2) अॅडम स्मिथ
(3) लोकमान्य टिळक	(4) ब्रॅड लॉ

Who called the directors of The British East India company the appointing authority of the plunderers of India ?

(1) Dadabhai Naoroji	(2) Adam Smith
(3) Lokmanya Tilak	(4) Brad Law

30. ब्रिटिशांच्या वसाहतवादाचा भारतीयांच्या जीवनांवर कोणता परिणाम झाला नव्हता ?

- (1) अखिल भारतीय संघटनेच्या निर्मितीची पार्श्वभूमी तयार झाली.
- (2) तळागाळातील व्यक्तिला खाजगी स्वातंत्र्य अजिबात नव्हते.
- (3) भारतीय खेड्यातही सामाजिक शिष्टाचार, वेध, मनोरंजन आदिबाबत पाश्चात्यांचे अनुकरण आढळते.
- (4) अनेक इंग्रजी शब्दांनी स्थानिक भाषांमध्ये जागा घेतली.

What was not the effect of the British Colonialism on Indian life ?

- (1) Background got prepared for emergence of an All India Organisation.
- (2) No individual freedom for people at the grass root level.
- (3) Even the rural people started imitating the Westerners in social etiquettes, dress, entertainment etc.
- (4) Many English words became part of local languages.

31. काँग्रेसमधील कोणत्या गटावर 'संधीसाधु', 'ब्रिटिश धार्जिणे', 'राजकीय भिकारी' अशी टिका केली जात असे ?

(1) महाराष्ट्रीयन	(2) बंगाली
(3) जहाल	(4) मवाळ

Which group of the Congress was criticized as the group of Opportunists, Pro-British, Political Beggars ?

(1) The Maharashtrian	(2) The Bengali
(3) The Extremists	(4) The Moderates

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

32. पुढीलपैकी कोणता रेल्वे विकासाचा आर्थिक परिणाम नव्हता ?

- (1) शेतीवरील परिणाम
- (2) किंमतीचे स्थिरीकरण
- (3) उत्पादनाच्या किंमतीच्या चढउतारात वाढ
- (4) शहरांच्या संख्येत वाढ

Which of the following was **not** the economic effect of the development of railways ?

- (1) Impact on agriculture.
- (2) Stabilization of prices.
- (3) Increase in ups and downs of the prices of the products.
- (4) Rise in the number of cities.

33. 1857 च्या उठावात क्रांतिकारकांच्या जोरदार हल्ल्याने जखमी होऊन कोणत्या ब्रिटिश रेसिडेंटचा मृत्यू झाला ? योग्य पर्याय निवडा.

(1) ओट्रम	(2) हॅवलाक
(3) हेन्री लॉरेन्स	(4) कॅम्पबेल

Who was the British Resident who got wounded in the fierce attack of the revolutionaries and succumbed to death during the Revolt of 1857 ?

(1) Outram	(2) Havlock
(3) Henry Lawrence	(4) Campbell

34. 'महाराष्ट्राचे मार्टिन ल्यूथर' म्हणून कोणास ओळखले जाते ?

(1) ज्योतिबा फुले	(2) वि.रा. शिंदे
(3) डॉ. आंबेडकर	(4) छत्रपती शाहू महाराज

Who is known as the 'Martin Luther of Maharashtra' ?

(1) Jyotiba Phule	(2) V.R. Shinde
(3) Dr. Ambedkar	(4) Chhatrapati Shahu Maharaj

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

35. जोड्या लावून योग्य पर्याय निवडा :

(a) सत्यशोधक समाजाची स्थापना	(i) 1852
(b) बालहत्या प्रतिबंधक गृहाची स्थापना	(ii) 1863
(c) अस्पृश्यांसाठी शाळा सुरू	(iii) 1873
(d) शेतकऱ्यांचा आसूड	(iv) 1883

पर्यायी उत्तरे :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (i) (ii) (iii) (iv)			
(2) (ii) (i) (iv) (iii)			
(3) (iii) (ii) (i) (iv)			
(4) (iv) (iii) (ii) (i)			

Choose the appropriate option by Matching the pairs :

(a) Foundation of Satyashodhak Samaj	(i) 1852
(b) Foundation of the Home for prohibition of Juvenile killing	(ii) 1863
(c) Started school for untouchables	(iii) 1873
(d) Shetkaryancha Aasood	(iv) 1883

Answer options :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (i) (ii) (iii) (iv)			
(2) (ii) (i) (iv) (iii)			
(3) (iii) (ii) (i) (iv)			
(4) (iv) (iii) (ii) (i)			

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

36. योग्य जोड्या लावा :

(a) भिल्लांचा उठाव	(i) 1838
(b) पागल पंथियांचा उठाव	(ii) 1829
(c) कोळ्यांचा उठाव	(iii) 1825
(d) फरेजी उठाव	(iv) 1817

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)

Match the pairs :

(a) Revolt of the Bhills	(i) 1838
(b) Revolt of the Pagal Phanthis	(ii) 1829
(c) Revolt of the Kolis	(iii) 1825
(d) Phareji Revolt	(iv) 1817

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

37. देशभक्तीचा प्रसार करण्याच्या उद्देशाने 'आत्मनिष्ठ युवती' समाजाची स्थापना नाशिकमध्ये कोणी केली ?

- (a) श्रीमती दुर्गादेवी बोहरा (b) कल्पना दत्त
(c) सौ. येशु बाबाराव सावरकर (d) सौ. लक्ष्मीबाई दातार

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त (c) बरोबर आहे. (2) (a) व (b) दोन्ही बरोबर आहेत.
(3) वरील सर्व बरोबर आहेत. (4) वरील सर्व चुकीचे आहेत.

Who established Aatmanistha Yuvati Association in Nashik to propagate the idea of nationalism ?

- (a) Smt. Durgadevi Bohra (b) Kalpna Dutta
(c) Mrs. Yesu Babarao Sawarkar (d) Mrs. Laxmibai Datar

Answer options :

- (1) Only (c) is correct (2) (a) and (b) are correct
(3) All are correct (4) All options are wrong

38. जोड्या जुळवा :

- (a) 1887 - I - अमलगमेटेड सोसायटी ऑफ रेल्वे सर्व्हंट्स ऑफ इंडिया
(b) 1897 - II - कुर्याच्या स्वदेशी मिलमध्ये संप
(c) 1910 - III - कामगार हितवर्धक सभा
(d) 1910 - IV - सोशल सर्व्हिस लीग

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(2)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(3)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(4)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)

Match the following :

- (a) 1887 - I - Amalgamated Society of Railway Servants of India
(b) 1897 - II - Strike in Swadeshi Mills at Kurla
(c) 1910 - III - Kamgar Hitwardhak Sabha
(d) 1910 - IV - Social Service League

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(2)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(3)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(4)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

39. पुढील घटनांची त्यांच्या कालानुक्रमे यादी करा.

(a) समता संघ	(b) निष्काम कर्ममठ
(c) महिला विद्यालय	(d) महिला विद्यापीठ

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) (b) (c) (d)
- (2) (d) (c) (b) (a)
- (3) (c) (b) (d) (a)
- (4) (b) (c) (a) (d)

Arrange the following events in their chronological order :

(a) Samata Sangh	(b) Nishkam Karmamath
(c) Mahila Vidyalay	(d) Mahila Vidyapeeth

Answer options :

- (1) (a) (b) (c) (d)
- (2) (d) (c) (b) (a)
- (3) (c) (b) (d) (a)
- (4) (b) (c) (a) (d)

40. हाताने विणलेल्या खादीचा वेष परिधान करून 'राजदरबारात (1877)' कोण उपस्थित होते ?

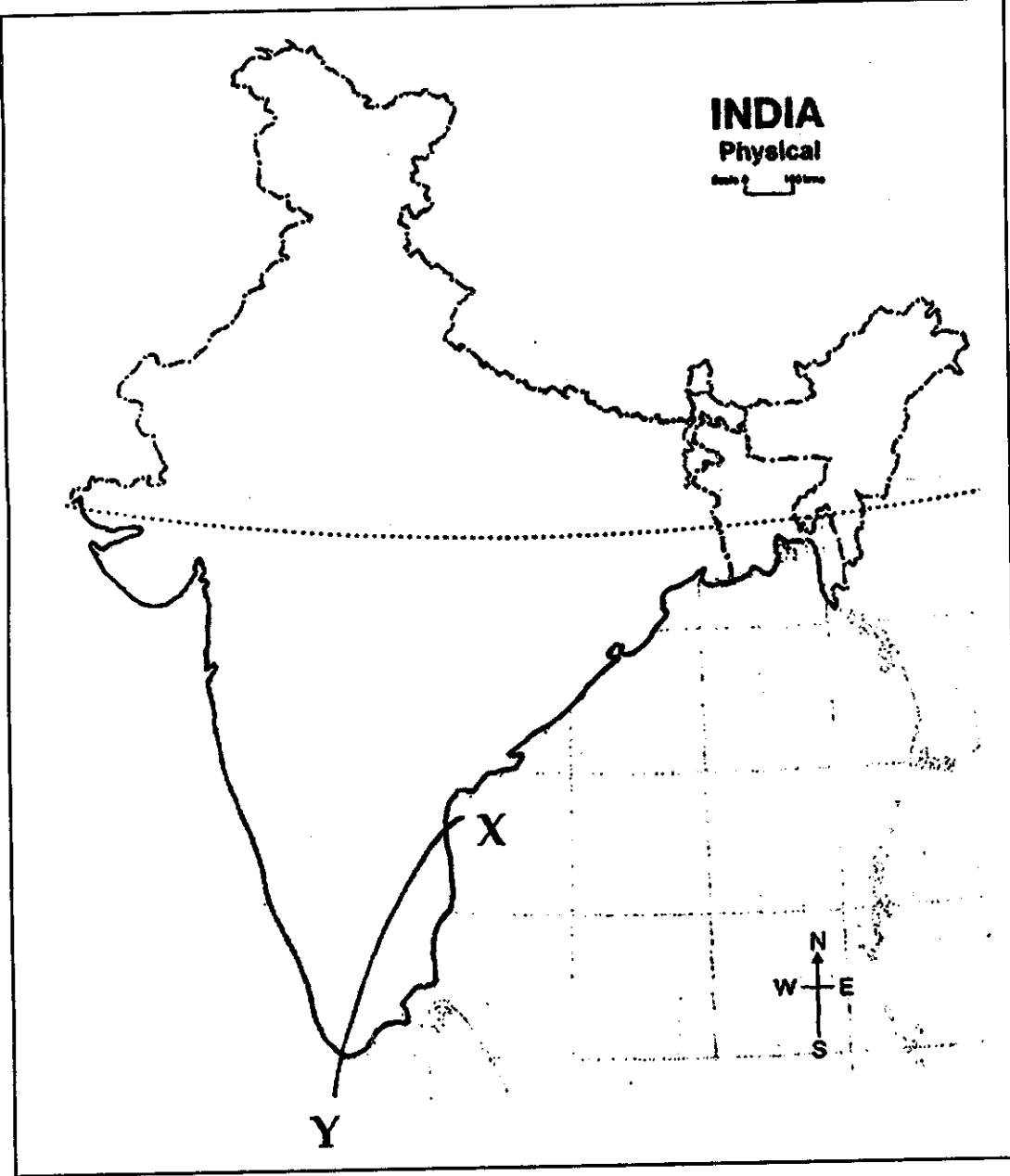
(1) गणेश वासुदेव जोशी	(2) एम.जी. रानडे
(3) रविंद्रनाथ टागोर	(4) बाळेंद्रनाथ टागोर

Who attended the 'Imperial Durbar (1877)', dressed in hand-spun Khadi ?

(1) Ganesh Vasudeo Joshi	(2) M.G. Ranade
(3) Rabindranath Tagore	(4) Balendranath Tagore

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

41. खालील नकाशात 'XY' रेषा मोसमी पावसाच्या परतीच्या प्रवासाची खालीलपैकी कोणत्या तारखेची आहे ?
 (1) 15 ऑक्टोबर (2) 1 नोव्हेंबर (3) 15 नोव्हेंबर (4) 1 डिसेंबर

In the above map 'XY' line is the line of retreating monsoon of which of the following day ?

- (1) 15th October (2) 1st November (3) 15th November (4) 1st December

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

42. 'एल निनो' हा उबदार पाण्याचा समुद्र प्रवाह वाहणाऱ्या देशाचा किनारा _____ आहे.
 (1) अर्जेन्टिना (2) पेरू (3) ब्राझिल (4) चीली
 'EL-Nino' is a warm ocean water current that starts along the coast of _____.
 (1) Argentina (2) Peru (3) Brazil (4) Chile

43. डेक्कन ओडिसी हा संयुक्त प्रकल्प MTDC आणि _____ मध्ये आहे.
 (1) भारतातील हॉटेल (2) रेल्वे
 (3) एयर इंडिया (4) आय.टी.डी.सी.
 Deccan Odyssey is a joint venture between MTDC and _____.
 (1) Hotels in India (2) Railways
 (3) Air India (4) ITDC

44. भारतातील खालील तेलशुद्धीकरण केंद्रांची पश्चिमेकडून पूर्वेकडे मांडणी करा व खाली दिलेल्या पर्यायांमधून योग्य उत्तर निवडा.
 (a) कोयाली (b) बोन्गईगाव (c) मथूरा (d) नुमलीगड
 पर्यायी उत्तरे :
 (1) (a) (b) (c) (d)
 (2) (a) (c) (b) (d)
 (3) (c) (a) (b) (d)
 (4) (b) (d) (c) (a)

Arrange the following oil refineries of India from West to East and select the correct answer using the options given below :

- (a) Koyali (b) Bongaigaon (c) Mathura (d) Numaligarh

Answer options :

- (1) (a) (b) (c) (d)
 (2) (a) (c) (b) (d)
 (3) (c) (a) (b) (d)
 (4) (b) (d) (c) (a)

45. खालीलपैकी कोणता मासा गोड्यापाण्याच्या मत्स्य शेतीत महत्वाचा आहे ?
 (1) बांगडा (2) झिंगा (3) बॉंबील (4) कोळंबी
 Which of the following fish is the most important in fresh water aquaculture ?
 (1) Mackerel (2) Shrimp (3) Mumbai duck (4) Prawns

46. 'लू' हे कोरडे आणि धुळीचे वारे भारताच्या वायव्य भागातून वाहणार महिने _____
 (1) एप्रिल - मे (2) मे - जून
 (3) जून - जुलै (4) ऑक्टोबर - नोव्हेंबर
 'Loo' is a dry and dusty wind blowing through the north - western part of India in the months of :
 (1) April - May (2) May - June
 (3) June - July (4) October - November

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

47. खालीलपैकी कोणते घटक वय रचनेवर परिणाम करतात ?

- (a) जन्मदर (b) मृत्यूदर
(c) लोकसंख्येचे आकारमान (d) स्थलांतर

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (b), (c) आणि (d) (2) फक्त (c)
(3) फक्त (d) (4) वरीलपैकी कोणतीही नाही

Generally which of the following factors affect age structure ?

- (a) Birth rate (b) Death rate
(c) Size of population (d) Migration

Answer options :

- (1) (b), (c) and (d) (2) Only (c)
(3) Only (d) (4) None of the above

48. जोड्या लावा :

स्तंभ A

- (a) पंजाब हिमालया
(b) आसाम हिमालया
(c) नेपाळ हिमालया
(d) कुमाऊन हिमालया

स्तंभ B

- (i) काळी आणि तिस्ता नदीमधील हिमालया
(ii) सिंधू आणि सतलज नदीमधील हिमालया
(iii) सतलज आणि काळी नदीमधील हिमालया
(iv) दिहांग व तिस्ता नदीमधील हिमालया

पर्यायी उत्तरे :

- (a) (b) (c) (d)
(1) (iv) (ii) (iii) (i)
(2) (ii) (iv) (i) (iii)
(3) (i) (iii) (iv) (ii)
(4) (ii) (iv) (iii) (i)

Match the following :

Column A

- (a) Punjab Himalayas
(b) Assam Himalayas
(c) Nepal Himalayas
(d) Kumaon Himalayas

Column B

- (i) Himalayas between Kali and Tista rivers
(ii) Himalayas between Indus and Sutlaj rivers
(iii) Himalayas between Sutlaj and Kali rivers
(iv) Himalayas between Dihang and Tista rivers

Answer options :

- (a) (b) (c) (d)
(1) (iv) (ii) (iii) (i)
(2) (ii) (iv) (i) (iii)
(3) (i) (iii) (iv) (ii)
(4) (ii) (iv) (iii) (i)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

49. जिल्हे आणि त्यांचे निर्मिती साल यांच्या योग्य जोड्या लावा.

जिल्हा	निर्मिती साल
(a) गोंदिया	(i) 26 ऑगस्ट 1982
(b) वाशिम	(ii) 16 ऑगस्ट 1982
(c) गडचिरोली	(iii) 01 मे 1999
(d) लातूर	(iv) 01 जुलै 1998

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

Match the following districts with the year of their formation :

District	Formation Year
(a) Gondia	(i) 26 August 1982
(b) Washim	(ii) 16 August 1982
(c) Gadchiroli	(iii) 01 May 1999
(d) Latur	(iv) 01 July 1998

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

50. खालीलपैकी कोणती नदी खचदरीतून वाहते ?

(1) दामोदर	(2) कृष्णा	(3) तुंगभद्रा	(4) तापी
------------	------------	---------------	----------

Which of the following rivers flows through Rift Valley ?

(1) Damodar	(2) Krishna	(3) Tungabhadra	(4) Tapi
-------------	-------------	-----------------	----------

51. भारताचे सर्वात पूर्वेकडील रेखावृत्त _____ आहे.

(1) 97° 25' E	(2) 68° 7' E	(3) 82° 50' E	(4) 90° 25' E
---------------	--------------	---------------	---------------

Easternmost longitude of India is _____.

(1) 97° 25' E	(2) 68° 7' E	(3) 82° 50' E	(4) 90° 25' E
---------------	--------------	---------------	---------------

52. मानव विकास निर्देशांक मुंबई आणि ठाणे जिल्ह्यात _____ पेक्षा जास्त आहे.

(1) 0.3	(2) 0.5	(3) 0.9	(4) 0.8
---------	---------	---------	---------

Human Development Index in Mumbai and Thane districts is more than _____.

(1) 0.3	(2) 0.5	(3) 0.9	(4) 0.8
---------	---------	---------	---------

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

53. गुरुशिखर खालीलपैकी कोणत्या पर्वत रांगेचे सर्वोच्च शिखर आहे ?

- (1) छोटा नागपूर (2) अरवली (3) विंध्या (4) मालवा

Gurushikhar is the highest peak of which of the following ranges ?

- (1) Chotanagpur (2) Aravalli (3) Vindhya (4) Malwa

54. सोबतच्या चित्रातील व्यक्ती कोणत्या आदिवासी समाजाच्या आहेत ते ओळखा :

- (1) भिल्ल (2) गोंड (3) नागा (4) वारली

Identify the tribes from the given image :

- (1) Bhil (2) Gond (3) Naga (4) Warli

55. तृतीय व्यवसायातील सेवांचे मुख्य कार्य म्हणजे _____.

- (1) प्रक्रिया करणे (2) गोळा करणे (3) वितरण करणे (4) साठवून ठेवणे

The main function of tertiary occupation is :

- (1) Processing (2) Collection (3) Distribution (4) Storing

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

56. भारतीय रिझर्व्ह बँकेद्वारा मुद्रापुरवठा मापनाच्या प्रचलांची नव्याने व्याख्या करण्यासाठी अलिकडच्या काळात नियुक्त केलेल्या कार्य गटाने भारतातील मुद्रापुरवठ्याच्या संकल्पनेतून खालील घटक रद्द केला आहे.

- (1) M_1 (2) M_2 (3) M_3 (4) M_4

The Working Group recently appointed by Reserve Bank of India to redefine the parameters for Measuring Money Supply has abolished the following component from the concept of money supply in India ?

- (1) M_1 (2) M_2 (3) M_3 (4) M_4

57. सुखमॉय चक्रवर्ती समितीच्या शिफारशीनुसार वास्तव तुटीच्या संकल्पनेचे योग्य अर्थ बोधन होण्यासाठी खालीलपैकी कोणती संकल्पना योग्य आहे ?

- (1) महसुली तूट (2) राजकोषीय तूट
(3) प्राथमिक तूट (4) वरीलपैकी कोणतीही नाही

As per the recommendations of Sukhmoy Chakravarty Committee which of the following concepts is suitable for proper interpretation of the concept of real deficit ?

- (1) Revenue Deficit (2) Fiscal Deficit
(3) Primary Deficit (4) None of the above

58. खालील जोड्या जुळवा :

- (a) तेलाच्या किंमतीत वाढ (i) शेतीशी निगडीत अधिक
(b) 1950-1951 पूर्वी भारताची निर्यात (ii) आर्थिक व्यवहारांचा आढावा
(c) व्यवहारतोल (iii) 1990-1991
(d) व्यापारतोलातील मोठी तुट (iv) 1973 नंतर

पर्यायी उत्तरे :

- (a) (b) (c) (d)
(1) (i) (ii) (iv) (iii)
(2) (ii) (iv) (iii) (i)
(3) (iii) (i) (ii) (iv)
(4) (iv) (i) (ii) (iii)

Match the following :

- (a) Increase in oil prices (i) Maximum related to agriculture
(b) Exports of India before 1950-1951 (ii) A review of economic transactions
(c) Balance of payment (iii) 1990-1991
(d) Huge deficit in balance of payments (iv) 1973 onwards

Answer Options :

- (a) (b) (c) (d)
(1) (i) (ii) (iv) (iii)
(2) (ii) (iv) (iii) (i)
(3) (iii) (i) (ii) (iv)
(4) (iv) (i) (ii) (iii)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

59. किमान वेतन कायदा कोणत्या वर्षी संमत करण्यात आला ?

- (1) 1947 (2) 1948 (3) 1949 (4) 1950

In which year the 'Minimum Wages Act' was passed ?

- (1) 1947 (2) 1948 (3) 1949 (4) 1950

60. भांडवली खात्यावरील परिवर्तनियतेबाबतची समिती यांच्या अध्यक्षतेखाली स्थापन करण्यात आली :

- (1) डॉ.सी.रंगराजन (2) एम.नरसिंहम
(3) वाय.व्ही.रेड्डी (4) एस.एस.तारापोर

The Committee on capital account convertibility was constituted under the chairmanship of :

- (1) Dr. C. Rangarajan (2) M. Narsimham
(3) Y.V. Reddy (4) S.S. Tarapore

61. देशात बचतीचे प्रमाण कमी होत आहे कारण -

- (a) रोजगारात वाढ होत आहे. (b) बचतीवर मिळणारा व्याजदर कमी आहे.
(c) विदेशी गुंतवणुका वाढत आहेत. (d) वरीलपैकी कोणतेही नाही.

योग्य पर्याय निवडा :

- (1) (a) व (c) फक्त (2) (b) फक्त (3) (b) व (c) फक्त (4) (d) फक्त

There is a decrease in savings in the country because of _____.

- (a) Increase in employment (b) Low interest rates on savings
(c) Increase in foreign investment (d) None of the above

Choose the correct option :

- (1) (a) and (c) only (2) (b) only (3) (b) and (c) only (4) (d) only

62. पीक रचनेतील बदल याचा अर्थ -

- (a) विविध पिकांच्या रचनेतील बदल
(b) आधुनिक पद्धतीने पिकांची लागवड
(c) तंत्रज्ञानातील बदल
(d) विविध पिकांखालील शेतजमिनीच्या टक्केवारीत घडून आलेले बदल.

योग्य पर्याय निवडा :

- (1) (a) फक्त (2) (a) व (c) फक्त (3) (b) व (d) फक्त (4) (d) फक्त

'Change in cropping pattern' means :

- (a) Change in different crop patterns
(b) Cropping with modern methods
(c) Change in technology
(d) Changes in the percentage of agricultural land brought under different crops

Choose the correct option :

- (1) (a) only (2) (a) and (c) only (3) (b) and (d) only (4) (d) only

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

63. खालीलपैकी कोणता औद्योगिक वित्ताचा बाह्य स्रोत आहे ?

(1) अधिमान भाग	(2) साधारण भाग
(3) नफ्याची पुनर्गुंतवणूक	(4) ऋण पत्रे

Which of the following is the external source of industrial finance ?

(1) Preference shares	(2) Ordinary shares
(3) Ploughing back of profits	(4) Debentures

64. योग्य जोड्या जुळवा.

गट - A

गट - B

(a) बँकिंग नियमन कायदा	(i) 1969
(b) बँकांचे राष्ट्रीयीकरण	(ii) 1955
(c) भारतातील स्टेट बँकेची स्थापना	(iii) 1960
(d) स्टेट बँक समूहाची निर्मिती	(iv) 1949

पर्यायी उत्तरे :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (i) (ii) (iii) (iv)			
(2) (iv) (i) (ii) (iii)			
(3) (iv) (iii) (ii) (i)			
(4) (i) (iii) (ii) (iv)			

Match the following :

Group - A

Group - B

(a) Banking Regulation Act	(i) 1969
(b) Nationalization of banks	(ii) 1955
(c) Establishment of SBI	(iii) 1960
(d) Creation of the SBI group	(iv) 1949

Answer options :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (i) (ii) (iii) (iv)			
(2) (iv) (i) (ii) (iii)			
(3) (iv) (iii) (ii) (i)			
(4) (i) (iii) (ii) (iv)			

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

65. (a) बँकिंग क्षेत्रातील सुधारणा 1992 मध्ये सुरू केल्या गेल्या.
 (b) सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांची नफाक्षमता व कार्यक्षमता उंचावणे.
 (c) बँकांची सुरक्षितता आणि सक्षमता सुधारणे.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) बरोबर असून (b) आणि (c) ही (a) ची उद्दिष्टे आहेत.
 (2) (b) आणि (c) फक्त बरोबर आहेत.
 (3) (a) बरोबर असून फक्त (b) हे (a) चे उद्दिष्ट आहे.
 (4) (a) बरोबर आहे परंतु (b) व (c) ही (a) ची उद्दिष्टे नाहीत.
 (a) Banking sector reforms were initiated in 1992.
 (b) Increasing the profitability and efficiency of Public Sector Banks.
 (c) Improving safety and soundness of banks.

Answer options :

- (1) (a) is correct and (b) and (c) are objectives of (a)
 (2) only (b) and (c) are correct
 (3) (a) is correct and only (b) is objective of (a)
 (4) (a) is correct but neither (b) nor (c) are the objectives of (a).

66. भारत सरकार द्वारा प्रा.पी.सी.महालनोबीस यांच्या अध्यक्षतेखाली राष्ट्रीय उत्पन्न समितीचे गठन कोणत्या वर्षी करण्यात आले ?

- (1) 1951 (2) 1949 (3) 1948 (4) 1956

In which year, the Government of India established the National Income Committee under the chairmanship of Prof. P.C. Mahalanobis ?

- (1) 1951 (2) 1949 (3) 1948 (4) 1956

67. केंद्र सरकारला पुढीलपैकी कोणत्या क्षेत्रात वावरताना अधिक काळजीपूर्वक व जबाबदारीने वागावे लागेल ?

- (a) सेवा क्षेत्र (b) शेती क्षेत्र
 (c) बँकिंग क्षेत्र (d) उद्योग क्षेत्र

वरीलपैकी योग्य पर्याय निवडा.

- (1) (a) फक्त (2) (b) आणि (d) फक्त (3) (c) फक्त (4) (c) आणि (d) फक्त

Indian Government needs to be more careful and responsible in which of the following sectors.

- (a) Service sector (b) Agriculture sector
 (c) Banking sector (d) Industry sector

Choose the correct option from above :

- (1) (a) only (2) (b) and (d) only (3) (c) only (4) (c) and (d) only

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

68. (a) स्वसहाय्यता गट हा ग्रामीण गरीब लोकांचा असायला हवा ?
 (b) गटात 25 ते 30 सदस्य असतात.
 (c) केवळ सामाजिक दृष्ट्या मागास कुटुंबातील सदस्य असतात.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) बरोबर आणि (b) आणि (c) चूक
 (2) (a), (b), (c) हे सर्व बरोबर
 (3) (a), (b), (c) सर्व चूक
 (4) (a) आणि (c) बरोबर आणि (b) चूक
 (a) SHG has to be a group of rural poor.
 (b) Group may consist of 25 to 30 members.
 (c) Members are of the socially backward families only.

Answer Options :

- (1) (a) is correct and (b) and (c) are incorrect
 (2) all (a), (b), (c) are correct
 (3) all (a), (b), (c) are incorrect
 (4) (a) and (c) are correct and (b) is incorrect

69. एका कुटुंबात दोनच मुले असावीत असे राष्ट्रीय लोकसंख्या विषयक धोरण केव्हा जाहीर झाले ?

- (1) 1976 (2) 1991 (3) 2000 (4) 2001

In which year the 'National Population Policy' with "Two children in One Family," was announced ?

- (1) 1976 (2) 1991 (3) 2000 (4) 2001

70. जुलै 1991 मध्ये रूपयाचे किती टक्के अवमूल्यन करण्यात आले होते ?

- (1) 14 टक्के (2) 22.2 टक्के (3) 12 टक्के (4) 10 टक्के

In July 1991, the rupee devaluated by :

- (1) 14 percent (2) 22.2 percent (3) 12 percent (4) 10 percent

71. चंद्रशेखर मर्यादा _____ आहे.

- (1) चंद्राच्या वस्तुमानाच्या 1.4 पट (2) सूर्याच्या वस्तुमानाच्या 1.5 पट
 (3) सूर्याच्या वस्तुमानाच्या 1.4 पट (4) मंगळाच्या वस्तुमानाच्या 1.5 पट

Chandrashekar limit is _____.

- (1) 1.4 times mass of moon (2) 1.5 times mass of sun
 (3) 1.4 times mass of sun (4) 1.5 times mass of mars

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

72. ओहमचा नियम खालीलपैकी कोणाला लागू पडत नाही ?

- (1) वाहक
- (2) अर्धवाहक
- (3) स्थिर तापमान नसणारा वाहक
- (4) यापैकी नाही

Ohm's law does not apply to _____.

- (1) conductor
- (2) semiconductor
- (3) conductor when there is change in temperature
- (4) none of the above

73. हवेमधील पाण्याच्या बाष्पाची संपृक्तता ज्या तापमानाला होते, त्याला _____ म्हणतात.

- (1) द्रवीभवन बिंदू
- (2) उत्कलन बिंदू
- (3) दवाचा बिंदू
- (4) पूर्ण आर्द्रता

The temperature at which the water vapour in a given sample of air becomes saturated is called the _____.

- (1) Melting point
- (2) Boiling point
- (3) Dew point
- (4) Absolute humidity

74. भोपाळ वायू दुर्घटनेत कोणता वायू बाहेर पडला ?

- (1) मिथील अमाईन
- (2) मिथील क्लोराईड
- (3) मिथील आयसोसायनेट
- (4) मिथील फ्लुराईड

In Bhopal gas disaster the gas given out was :

- (1) Methyl amine
- (2) Methyl chloride
- (3) Methyl Isocyanate
- (4) Methyl fluoride

75. खालील वाक्यांपैकी कोणते विधान चुकीचे आहे ?

- (1) डायइथिल इथर हे सामान्य बंधिरीकरणासाठी वापरतात.
- (2) इथिल अल्कोहोल हे सर्व प्रकारच्या दारू पदार्थांमध्ये असते.
- (3) मिथील अल्कोहोल हे साखर आंबविण्याच्या प्रक्रियेपासून तयार करतात.
- (4) इथिलीन ग्लायकॉल हे साधारणपणे ऑटोमोबाईल इंजिनमध्ये अँटिफ्रीज म्हणून वापरतात.

Which of the following statements is false ?

- (1) Diethyl ether has been used as a general anaesthetic.
- (2) Ethyl alcohol is present in all alcoholic beverages.
- (3) Methyl alcohol is produced by fermentation of sugar.
- (4) Ethylene Glycol is commonly used as antifreeze for automobiles.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

76. वातावरणातून कोणत्या प्रकारचे किरण कार्बन डायआक्साईड (CO₂) शोषतात ?

- (1) अल्ट्रा व्हायलेट (2) इन्फ्रारेड (3) व्हीजीबल (4) मायक्रोवेव्ह

Which radiations are absorbed by the carbon dioxide (CO₂) from the atmosphere ?

- (1) U.V (2) I.R (3) Visible (4) Microwave

77. कोणत्या प्राण्याचे हृदय सर्वात मोठे असते ?

- (1) मगर (2) हत्ती (3) सिंह (4) जिराफ

The largest size of heart is found in :

- (1) Crocodile (2) Elephant (3) Lion (4) Giraffe

78. खालीलपैकी कोणता प्राणी किटक वर्गात येत नाही ?

- (1) मच्छर (2) माशी (3) स्पायडर (कोळी) (4) डेकूण

Which one of the following is **not** an insect ?

- (1) Mosquito (2) Housefly (3) Spider (4) Bed bug

79. अनियततापी प्राण्यांच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान सत्य आहे ?

- (1) रक्त गोठलेले असते.
 (2) रक्त थंड असते.
 (3) शरीराचे तापमान बाहेरच्या तापमानानुसार बदलत असते.
 (4) शरीराचे तापमान स्थिर असते.

What is **true** in case of cold blooded animals ?

- (1) Blood freezes
 (2) Blood is cold
 (3) Body temperature changes with the surroundings
 (4) Body temperature remains constant

80. कोणते निळे-हिरवे शेवाळ वातावरणातील नत्र वायुचे स्थिरीकरण करते व भातशेताची सुपीकता वाढवते ?

- (1) क्रुकोक्स (2) ग्लीओकॅप्सा (3) नॉसटॉक (4) केमीओसायफॉन

Which blue-green algae fix atmospheric nitrogen and contribute to the fertility of rice field ?

- (1) *Chroococcus* (2) *Gleocapsa* (3) *Nostoc* (4) *Chamaesiphon*

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

81. टॅक्सनाॅमी हा शब्द कोणी दिला ?

- (1) हॅकेल (2) लीनीयस (3) अॅरिस्टॉटल (4) डिकॅन्डोल

Who coined the term taxonomy ?

- (1) Haeckel (2) Linnaeus (3) Aristotle (4) De Candolle

82. वनस्पतिंच्या योग्य वाढीसाठी एकूण किती अन्नद्रव्यांची अत्यंत आवश्यकता असते ?

- (1) 16 (2) 32 (3) 15 (4) 12

How many essential elements are required for normal growth of plants ?

- (1) 16 (2) 32 (3) 15 (4) 12

83. सामान्य लाल रक्त पेशींचा आकार कसा असतो ?

- (1) कोयता किंवा विळीप्रमाणे (दात्राकार) (2) द्विबहिर्वक्र (बाय कॉनव्हेक्स)
(3) द्विअंतर्वक्र (बायकॉनकेव्ह) (4) वरील कोणताही नाही

Normal RBC's are _____ shaped.

- (1) Sickle shaped (2) Biconvex disc
(3) Biconcave disc (4) None of the above

84. मेदापासून किती ऊर्जा (ऊष्मांक) मिळते ?

- (1) 4 किलो कॅलरी/ग्रॅम (2) 9 किलो कॅलरी/ग्रॅम
(3) 7 किलो कॅलरी/ग्रॅम (4) 12 किलो कॅलरी/ग्रॅम

The energy yield of fat is :

- (1) 4 kcals/gm (2) 9 kcals/gm
(3) 7 kcals/gm (4) 12 kcals/gm

85. "पिवळा ताप" हा रोग कशामुळे होतो ?

- (1) आरबो व्हायरस/विषाणु (2) राब्डो व्हायरस /विषाणु
(3) रिकेट्सीआ (4) ह्युमन इमुनो डेफीसीएन्सी व्हायरस /विषाणु

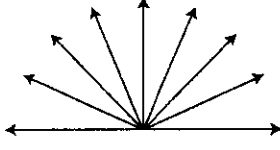
Yellow fever is caused by :

- (1) Arbo-virus (2) Rhabdo-virus
(3) Rickettsia (4) Human Immuno deficiency virus

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

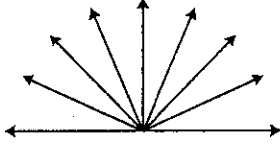
P.T.O.

86. खालील आकृतीतील कोनांची संख्या किती ?

- (1) 8   (2) 18   (3) 36   (4) 38

How many angles are there in the following figure ?

- (1) 8   (2) 18   (3) 36   (4) 38

87. जर $GAM = 15030$ असे लिहिले, $SIO = 452035$ लिहिले तर $WEK = ?$

- (1) 551020   (2) 552510   (3) 551025   (4) 551030

If $GAM = 15030$ and $SIO = 452035$ then $WEK = ?$

- (1) 551020   (2) 552510   (3) 551025   (4) 551030

88. आकृतीत प्रश्नाच्या ठिकाणी योग्य पर्याय निवडा :

84	81	88
14 12	18 09	? 11

- (1) 16   (2) 21   (3) 61   (4) 81

Select proper alternative to replace the question mark in a diagram :

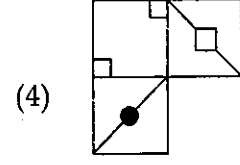
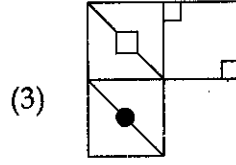
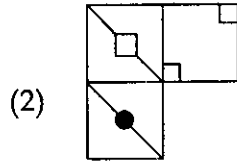
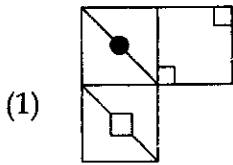
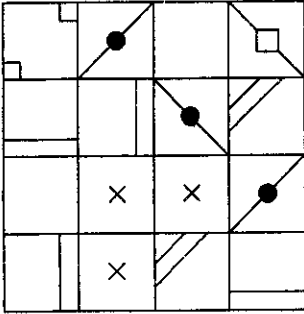
84	81	88
14 12	18 09	? 11

- (1) 16   (2) 21   (3) 61   (4) 81

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

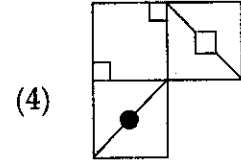
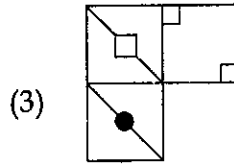
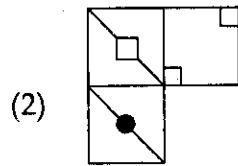
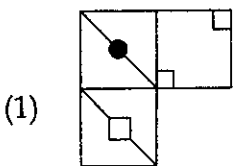
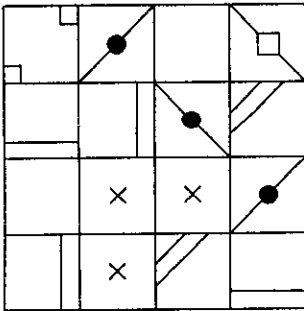
89. रचनेचा अभ्यास करून जाळी पूर्ण करा.

चूक खुणा असलेल्या ठिकाणी चौकटी निवडा.

Complete the grid after studying the pattern.

Select boxes for crossed boxes :

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

90. $\sqrt{56 + \sqrt{620 + \sqrt{25}}} = ?$

- (1) 05 (2) $\sqrt{9}$ (3) 09 (4) 81

$\sqrt{56 + \sqrt{620 + \sqrt{25}}} = ?$

- (1) 05 (2) $\sqrt{9}$ (3) 09 (4) 81

91. अंजू रंजूला ₹ 400 देणे लागते. रंजू संजूला ₹ 300 देणे लागते आणि संजू अंजूला ₹ 500 देणे लागते. जर संजूला अंजू व रंजू या दोघांनाही पैसे देऊन सर्व देणी चुकती करायची असतील तर तिने अंजूला किती रक्कम द्यावी ?

- (1) संजूने अंजूला ₹ 100 दिले पाहिजेत.
 (2) संजूने अंजूला ₹ 500 दिले पाहिजेत.
 (3) संजूने रंजूकडून ₹ 200 उसने घेऊन ते अंजूला दिले पाहिजेत.
 (4) संजूला सर्व देणी चुकती करणे शक्य नाही कारण तिच्याकडे ₹ 200 नाहीत.

Anju owes Ranju ₹ 400, Ranju owes Sanju ₹ 300 and Sanju owes Anju ₹ 500. If Sanju is to settle all the debts by giving money to both Anju and Ranju, how much will she have to give Anju ?

- (1) Sanju must give ₹ 100 to Anju
 (2) Sanju must give ₹ 500 to Anju
 (3) Sanju must borrow ₹ 200 from Ranju and give it to Anju
 (4) Sanju will not be able to settle all the debts as she is not having ₹ 200

92. $4 + 44 + 444 + 4444 + \dots$ या श्रेणीमध्ये नऊ साखळ्या आहेत. जर आपण त्यांची बेरीज केली तर दशांश च्या ठिकाणी कोणता आकडा येईल ?

- (1) 5 (2) 9 (3) 3 (4) 6

$4 + 44 + 444 + 4444 + \dots$ In this series there are nine terms. If we add them which number will there be in the tenth place ?

- (1) 5 (2) 9 (3) 3 (4) 6

93. दिलेल्या गटामधील इंग्रजी मुळाक्षरे च्या क्रमातील गट ओळखा.

DINSX, BGLQV, CHMRW

- (1) AGMQV (2) YTOJE (3) GHIJK (4) AFKQP

Find out the alphabetical term that belongs to the given group.

DINSX, BGLQV, CHMRW

- (1) AGMQV (2) YTOJE (3) GHIJK (4) AFKQP

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

94. माणसांच्या एका गटात काही जोडपी आहेत. उरलेले लोक एकएकटेच आहेत. यापैकी विवाहित लोकांची संख्या 60% आहे आणि पुरुषांची संख्या 54% आहे. तर या गटात एकएकट्या स्त्रियांची संख्या किती टक्के आहे?

(1) 16 टक्के (2) 24 टक्के (3) 30 टक्के (4) 46 टक्के

In a group of people there are some couples. Remaining persons are single. Out of these 60% are married and the males are 54%. Then what is the percentage of single females in the group ?

(1) 16% (2) 24% (3) 30% (4) 46%

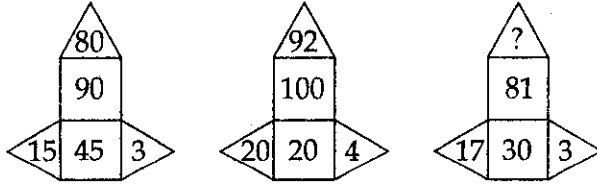
95. 'C' ही 'A' ची एकूळती एक नणंद आहे. 'C' ही 'B' ची आत्या आहे. 'D' हा C चा एकूळता एक भाऊ आहे. तर 'A' ही D ची कोण ?

(1) भाची (2) भावजय
(3) पत्नी (4) मेहुणी

'C' is the only sister-in-law (husband's sister) of 'A'. 'C' is the father's sister of 'B'. 'D' is the only brother of C. Then what is 'A' to D.

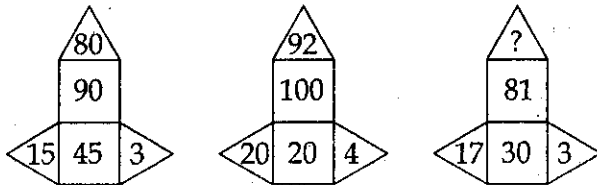
(1) Niece (2) Sister-in-law (wife of brother)
(3) Wife (4) Sister-in-law (sister of wife)

96. प्रश्न चिन्हाच्या (?) जागी योग्य संख्या निवडा :

(1) 74 (2) 106 (3) 75 (4) 100

Choose a number in the place of question mark (?) :

(1) 74 (2) 106 (3) 75 (4) 100

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

97. प्रश्नार्थक चिन्हाच्या ठिकाणी कोणता आकडा येईल ?

$\frac{7}{11}, \frac{7}{9}, \frac{7}{7}, \frac{7}{5}, ?, \frac{7}{6}, \frac{7}{4}, \frac{7}{3}, \frac{7}{1}$

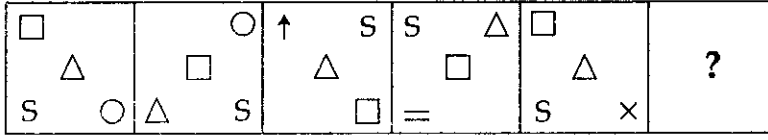
- (1) $\frac{7}{6}$ (2) $\frac{7}{4}$ (3) $\frac{7}{3}$ (4) $\frac{7}{1}$

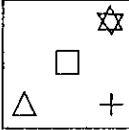
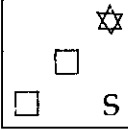
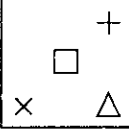
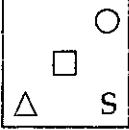
Which number will come in place of the question mark ?

$\frac{7}{11}, \frac{7}{9}, \frac{7}{7}, \frac{7}{5}, ?, \frac{7}{6}, \frac{7}{4}, \frac{7}{3}, \frac{7}{1}$

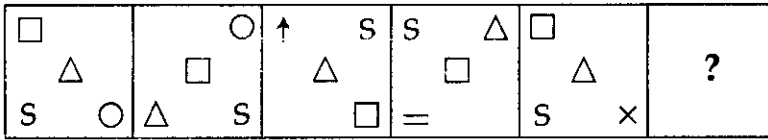
- (1) $\frac{7}{6}$ (2) $\frac{7}{4}$ (3) $\frac{7}{3}$ (4) $\frac{7}{1}$

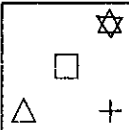
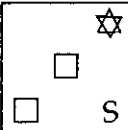
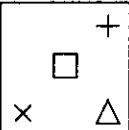
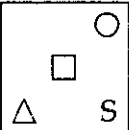
98. दिलेल्या आकृत्यांच्या पुढे कोणती आकृती येते ?

- (1)   (2)   (3)   (4)

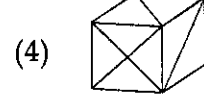
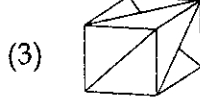
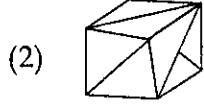
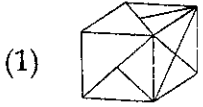
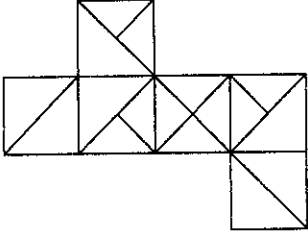
Which one will be the following figure ?

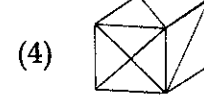
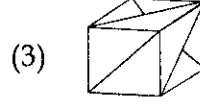
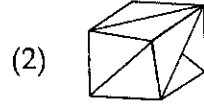
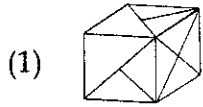
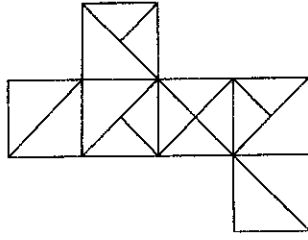
- (1)   (2)   (3)   (4)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

99. दिलेल्या घनांपैकी कोणता एक पुढील कागदाच्या तुकड्यापासून बनवता येणार नाही ?

Which one of the given cubes can not be made from the following paper cut out ?

100. एका अंकगणितीय श्रेणीतील 7 वी व 9 वी संख्या अनुक्रमे 55 व 71 असल्यास पहिल्या 12 संख्यांची बेरीज किती ?

(1) 512

(2) 521

(3) 612

(4) 721

In Arithmetic series, the 7th and the 9th numbers are 55 and 71 respectively. Then what is the sum of first 12 numbers ?

(1) 512

(2) 521

(3) 612

(4) 721

- o o o -

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती	(2) ईश्वरचंद विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय	(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल, यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK